

תורה אור

צג:

אלא שש סאין. דשש קצין או שש לוגין ליכא למימר דלא מיייתי בגורן מדה פחותה מסאס: **ליטול שש סאין**. ולישא משוי כזה: **רמו לה**. דשש גרעינין גמן לה לסימן ורמו שעמידין ללאת שש צנים ממנה: **יודע גגן גבור חיל ואיש מלחמה ונכון דבר ואיש סאר וכו' עמו**. היינו שש צרכות: **לא אמרן דואג**. לקמן מפרש האחד מן הנערים היינו דואג: **אלא בלשון הרע**. שהיה מספר בשבחו של דוד כדי שיקנא זו שאל ויהרגהו: **לישא וליטן צמלחמסה של תורה**. להמוכח בתלמוד: **פנים בהלכה**. שמציא ראה לדבריו: **דברידים נמי לא הוה**. דשאלו נמי לא הוה הלכה כמותו כדאמרין בעירובין (דף גג.) דוד דגלי מסכתא כתיב ציה יראלך יראוני וישמחו^[א] שאלו ללא גלי מסכתא כתיב ציה בכל אשר יפנה ירשע: **נעצר לפני ה'**. ללמוד תורה הרצה: **אציר הרועים אשר לשאול**. אלמא ההוא מיוחד שזנערים דהיינו דואג דחזין הכא דקרי אציר הרועים: **ונחה עליו רוח ה'**. אזה רוח רוח חכמה וצינה רוח ענה וגבורה רוח דעת ויראת ה' הכי ששה: ה"ג **והריחו ביראת ה' א"ר אלכסנדראי שטענינו צמלוס ויסורין כריחיס**. והיינו והריחו לשון רחיס. ולא גרסינן וכתיב והריחו: **רנא אמר**. מאי והריחו דמורח ודאין שמריח צאדס ושופט יודע מי החייב שנאמר^[ב] לא למראה עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח ואפילו הכי ושפט צדק דליס כגון על ידי הרחה: **צר כוויבא**.^[א] עס ממלכי הורדוס היה: **אשר אין צסס כל מוס ועוני מראה משכילים ככל חכמה יודעי דעס ומצניי מדע ואשר כח צסס**. הכי ו':

אפי' ריבנדא דכוסילתא לא היסה בגופס. שלא היו צריכין להקזה. ריבנדא פוניור^[א] צלע^[ב] כוסילתא שס כלי המקיץ פלנמא^[א]: **מן השיסה**. שלא היו מספרין צדכרים צטליס כדי שלא יתגנו צפני המלך: **כלס מצני יהודה**. כדחשיב לעיל ששה צנים העמידים ללאת מרות ומשיצ בהדייהו חנניה מישאל ועזריה: **דניאל**. לחוד קאי אצניי^[א] יהודה אצל חנניה מישאל ועזריה לא ולית ליה הך דרשה דלעיל שש שעורים: **מצניך אשר ילאו ממעיך**. צחוקיהו מלך יהודה כתיב:

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

סריסס ממש. סקירסו לחנניה מישאל ועזריה שכן דרכן של מלכים לסרס את האדם כדי שלא ישא אשה ויהא פנוי לעבודת המלך ולית ליה הא דחכמים דאמרי לעיל שעלו לארץ ישראל ונשאו נשים והולידו צנים וצנות: **ר' חנניה אומר**. לא סרסס אלא להכי קרי להו סריסס שנסתרסה ע"ז

צימיהס שצימיהס נודע לכל שאין ממש צע"ז ופורענות שהיה ציאי מתנבא לחזקיהו שהיו גולים מארצס ויוליכס צהיכל מלך צצל. ור' שמואל צר נחמני דאמר חנניה מישאל ועזריה משאר שצטיס היו מוקיס האי קרא דצינאל לחוד: **מאי אצל לא אימי צהון**. והלא חבלה היא זו שנסתרסו. ומאי קרא דלעיל ילדיס אשר אין צסס כל מוס לא מזי פריך דאיכא למימר שצעה שצאו לנצודכנלר תמימיס הוו וסרסן: **אצל די נורא**. לא אימי צהון אצל חבלת הגוף מיהא איכא. ופריך לחבלא דנורא לא איצטריך דהא כתיב קרא וריח נור לא עדת צהון: **ולא ריחא**. עשן האש: **הא ושא היו**. סריסס ממש ושנסתרסה ע"ז צימיהס: **עוצ מצניס ומצנוס**. מכלל דציניס לא הוו לאו דסריסס היו: **מאי עוצ מצניס ומצנוס**. הכא לא מזי לתרוצי הא והא הוו דא"כ צמאי פליגי: **צנים שהיו לכן כצר ומסו**. דלא חיו צניהס ומיהו לא היו סריסס: **אסן לו**. להס לא נאמר אלא לו לאחד מהס והיינו ספר דניאל שנקרא על שמו. והשתא קא פריך פירכא צאפי נפשה אגב דלחי צידו ספר דניאל: **מדוי וכו'**. רוצ דברים שסספר עורא נחמיה אמרס: **דוד נמי מימר אמר**. הכי. כלומר מאי מחזיק עוצה איכא: **רצ יוסף אמר**. לאו אהכי איענש דהא דוד נמי אמר כי האי גוונא אלא לכך נענש סספר צגנותו של ראשונים: **מאי נינהו**. שהיו עמו חגי וזכריה מלאכי וכיון שהס לא ראו והוא ראה אלמא גדול מהס הוה ומדאשכחן דדניאל הוה חשיב טפי מחגי וזכריה ומלאכי דהוו ציאי שמע מינה דגדול הוה מנחמיה בן חכליה דלא הוה ציאי ואפי' הכי ספר עליו דלא אפקיה מכלל גנות הראשונים. דניאל היה מצאי הגולה עס החרש והמסגר ונחמיה הוה מעולי הגולה זמן מרובה לאחר מיכן: איניהו

הוה בהו מאי ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך אמר רבי חמא ברבי חנינא מלמד שהיו אונסין את עצמן מן השחוק ומן השיחה ומן השינה ומעמידין על עצמן בשעה שנצרכין לנקביהם מפני אימת מלכות^[א] ויהיו בהם מבני יהודה דניאל חנניה מישאל ועזריה אמר רבי ‏^[א] (אליעזר) כולן מבני יהודה הם ורבי שמואל בר נחמני אמר דניאל מבני יהודה חנניה מישאל ועזריה משאר שבטים^[א] ומבניך אשר יצאו ממך אשר תוליד יקחו והיו סריסים בהיכל מלך בבל מאי סריסים רב אמר סריסים ממש ורבי חנינא אמר שנסתרסה ע"ז בימיהם בשלמא למאן דאמר שנסתרסה ע"ז בימיהם היינו דכתיב ‏^[א] וחבל לא אתי בהון אלא למאן דאמר סריסים ממש מאי וחבל לא אתי בהון אלא למאן דאמר סריסים ממש משתעי קרא בגנותא דצדיקי הא והא הוה בהו בשלמא למאן דאמר סריסים ממש היינו דכתיב ‏^[א] בביתי ובחומותי יד ושם טוב מבנים ומבנות אלא למאן דאמר שנסתרסה ע"ז בימיהם מאי טוב מבנים ומבנות אמר רב נחמן בר יצחק מבנים שהיו להם כבר ומתו מאי שם עולם אתן לו אשר לא יכרת אמר ר' תנחום דרש בר קפרא בצפורי זה ספר דניאל שנקרא על שמו מכדי כל מילי דעזרא נחמיה בן חכליה אמרינהו ונחמיה בן חכליה מ"ט לא איקרי סיפרא על שמיה אמר רבי ירמיה בר אבא מפני שהחזיק טובה לעצמו שנאמר ‏^[א] זכרה לי אלהי לטובה דוד נמי מימר אמר ‏^[א] זכרני ה' ברצון עמך פקדני בישועתך דוד רחמי הוא דקבעי רב יוסף אמר מפני שסיפר בגנותן של ראשונים שנאמר ‏^[א] והפחות הראשונים אשר לפני הכבידו על העם ויקחו מהם בלחם ויין אחד כסף שקלים ארבעים וגו' ואף על דניאל שגדול ממנו סיפר ומגלן גדול ממנו דכתיב ‏^[א] וראיתי אני דניאל לבדי את המראה והאנשים אשר היו עמי לא ראו את המראה אבל חדרה גדולה נפלה עליהם ויברחו בהחבא ‏^[א] והאנשים אשר היו עמי לא ראו את המראה ‏^[א] ומאן נינהו אנשים אמר רבי ירמיה ואיתימא ר' חייא בר אבא זה חגי זכריה ומלאכי איניהו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו

^[א] ויהיו